

امور اداره و تحریریه سنه سلانیکلی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبات
ادبیه و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . تنویر افکاره خدمت ایلر .

مجموعه ادبیه

۱۷ ۱۳ A.D

امور اداره و تحریریه سنه متعلق خصوصیات
ایچون توفیق افندی به مراجعت اولنور .

در سعادت و ولایات شاهانه ایچون بر
سنه لك آتونه سی بکری بش غروشدور .
آتونه اجرانی برینه پوسته بولی قبول
ایدیلیر . مسکنی شمديك باب عالی
جاده سنده عطار بورغاکی افنديك
دکاتیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در . شمديك پنجشنبه کونلری نشر اولنور . ولایات شاهانه ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در .

تجلی ابدیکم بر سعادت و اقبال
بم اگر وار ایسہ آہ : او ماہیگر در ..
او کمال .. او آفت .. ہم جیامدر ..
بتون عوالم آنک نیویله انوردر !
یاریق : یوحلمہ بر کرہ باقاز آہینہ
جہانہ .. شمسہ .. نجومہ حیات کستردہ
ابن الرضا

خطاب عاشقانہ

سن شمشعہ پیرای املسک
سدن بولیور نشہ حیاتم
ہب فیض رخکدر نوحاتم !
آقمنی تہسک ؟ پکدہ کوزلسک

عاشقلمہ ایلہ مرثوت

اینجتمہ بو افتادہ کی جانہ !
کافی بکا بر نظرہ سودا
طلمدہ بو در ذوق محبت

کیملر سکا مجبور فغاندر ؟
کیملر اوپیور زلفکی سویلہ !
الدائمہ یتر کل بنی بویلہ
روح یینہ باقی نوحہ فشاندر

کوردم او کوزل جہرم کی برکون
اولدم سنک اطواریکہ حیران
ارتقی یتشور ایلمہ نالان
لطف ایت دل محترکہ کولسون

ازمیری : احمد جمیل

لطف ایت ..

ای حسن مجسم ! کل خوشبوی لطافت ،
مفتون اولہ لی دل سکا ہیج بولمدی راحت ،
شہرہا محبتہ کوکل خستہ ، پریشان
رحم ایت ، نہ اولور ؟ حالہ ای وردملاحت ،
خلیای جمالکہ کدر ابتدیدہ عمرم
« کوسرمہ دک اصلا بکا بر روی محبت »
ہجران و الم تہمہ دیمی بونجہ زماندر ؟
هانکی کونہ دک بویلہ کیدر آتش فرقت
جان بخش ایدہ جک بندہ کہ نیم نکہکدر :
باق حال غریبانہمہ بر لحظہ دہ لطف ایت ..

اونودلش یازیلمدن :

آفاق معانیدہ اوچان نور صمیمک
ویردی بوکون آثارمہ بر بشقہ لطافت ،
نطقک ، سنک آوازہ جانبخش و حریمک
احساس ایدیور روحہ خولیای سعادت

الک عملی ، نائزلی زمانمدہ - کہ اول آن
اشعار کورینور حالہ کویا بوتون اشیا

اول آن کہ اولور قلب خراب زار و بریشان -
انظار وفا کسترک ایلر بنی احیا ،

یاد ایلدیکم دم سنی تبجیل ایلہ هرکاه
فکرمدہ بدید اولمدہ تمثال محبت ،
روحم کہ بوتمالہ اجوب -ینہ شفقت :

کل صاقلابہیم -دیر- سنی ای غنچہ عصمت !
کرہ سونلی : محمد حدی

قطعه

مسلک سودادہ ثابت قالدیم بیهودہ در
قلبی امید ایلہ محو و خراب ایتمکدہیم
بن همان رنجیدہ خاطر ، یار ایسہ آسودہ در
بویلہ ناحق بر محبتدن -الشکر- کجہ کدہیم !

ازمیری : احمد جمیل

علویت طبعک ایدیور عالمی حیران
لکن ، ستمک جوق سنک ای زلف بریشان
لایق کوردم طبعکہ بر بویلہ خصالی
فکر ایت نہ جکر عالم سودادہ غریبان
ارزنجانی : علی رضا

- بدبخت جیچکدر ! -

ای نوشکفته ینہ جیچک !

- عمر عزیز بیکہ -

بوکون ، ساقی ایچندہ باب بالکنز
نہ خوش دوربورسک ؟ کیجہ لری قرہ ،
کوندوزلری کونشہ فوق العادہ غبطہ
ایدیورسک ؟ کونش ، سنی نہ حرارت
شدیدیلہ صولدورمقی ، نہ دہ قدید ایتک
ایستیور . چونکہ کوزل ، لطیف بر
جیچکسک ؟ ایشہ قرده اولہ در .
سن ، بالکنز بو کوچوک ساقینک
آغوشندہ کوندوزلری ذیروح کی
دوغری ، کیجہ لری دہ مشورم بر
السان کی سولفون ، پریشان بر حالہ
دوربورسک ؟

کونش وقر ہیج بر وقت ساق
ترمیکی کوکندن سارصمق ایستہ میورلر .
بلکہ یونلر سنک حیاتکی تمید و تأمین
ایچون جالیشیورلر . سنی یشانیورلر .
لکن سن کندیلککدن بدبختسک ؟
اوقدر بدبختسک کہ : عمرک ظل زائل
کی قیصہ یک قیصہ در .

آوت ! سن بوکون یک کوزل بر
جیچکسک لکن بر ساعت صکرہ شدید
بر روزکار اسسہ در حال فلزلرک .

جیچکدرک قیریلر . یاخود - انسانلر
کی - بر خستہ لغت ربونی اولوب
اولورسک ؟ معنأ مادہ نابود اولورسک ؟
فدانلرک کہ : یاورولر کدر ، اونلرلہ
رباغچہ دہ یوانسہک . بر ساقسیدہ یشاسہک دہ
ینہ نہ سن آنلری ، نہ اونلر سنی طانیلر
بیلم کہ : سن وسندن صکرہ کلن
جسوجوقلرک نہ ایچون یشامق کی
بیوک بر نعمتدن ، بیوک بر سعادتدن محروم
اولیورسکسز . دنیادہ سزدن دہا زیادہ
طالعسز ، بدبخت نہ اولہ بیلیر ؟

سن ، اوچ درت آی قدر یشاسہک
بیلہ ینہ یوانش اولہ جکسک ؟ فقط
بش اون آی صکرہ جسوجوقلرک دنیایہ
کلہ جک . جوق کجہمدن اونلردہ سنک
کی صولہ جق ، اولہ جک .. استقبالدہ
سن ویاورولرک طو بر اقلر طاشلر آلتندہ
غائب اولوب کیدہ جکسکسز . او وقت
ہوا وضیادن دہ بسبتون محروم قالہ -
جکسکسز . زبراسز ، - ایواہ کہ انسانلر
کی - ہیچکسز . ای بدبخت جیچکدر !
آدم رضا

فنیہ

نباتانہ دائر بعض مطالعات و تدقیقات
(اکمک آفاجی)

[کچن ہفتہ کی نسخہ مزدن مابعد و ختام]

اولوب اوزری قابارجقلیدر . بوقابارجقلر
قبلی برشکدہ تراشیدہ اولان الماسلر
بیچمندہ در . اما میوہمی بوقدر بیوک
اولان آفاجلر بر نوعہ مخصوص اولوب
سائر جوق نوعلرک میوہلری بری برندن
کوچوکدر . اک کوچوکی ایسہ بیرا
فرانچہ لری یعنی یومروق جسامتندہ درلر .
جزائر مذکورہ اہالیسی بو اککلری
قاوون دیلملری کی دیلم دیلم کوب برلر .
بو حال میوہنک نازہک زمانہ مخصوصدر .
براز ہیسانلا یوب صوبی چکدیکی زمان
عادنا آتش اوزرندہ اکمک دیلملری
قیزارتیق صورتیلہ یونلری دخی قیزارتوب
برلر . یوموہنک چکر دی دخی باشقہ جہ
بر میوہدر . طبقی کستانہ بکزر .
آنی دہ برلر . ہضمی بطی ایسہ دہ بطائی
نسبتندہ مغذیدر . دیگر بر نوع اکمک
آفاجی دہا وارد کہ جزائر اوقیانوسہ نک
شمال جہتلرندہ یعنی ہندستانہ قریب
اولانلرندہ بولونور . یونلر اون سکز
پوس طوانسہ اون بش پوس قطرندہ
بر بعضی شکندہ یعنی بزم مغنیسا قاوونلر -
ینک اک بیوکلری جسامت و شکندہ

سنہنک سکز آبی طرفندہ بو آفاجلردن
میوہ طوبلانہ بیلور . بزم بو طرفلر اہا -
لیسنک اساس تغذیسی اکمک فصل تشکیل
ایدرایسہ اورالراہالیسنک اساس تغذیسی
دخی بو میوہلر تشکیل ایدر . ہرکون
یدکلری بو اککلردہ ترلای سورمکہ ،
اکمک ، بیچمکہ ، دوکمکہ ، اوکومتکہ ،
یوغورماغہ ، پیشیرمکہ محتاج اولمقسزین
تغیینات یومیہ لری بو آفاجلردن تدارک
ایلرلر . هنوز خانجہ اولدینی زمان بیلہ
طعملری بریلر ایچون کافی اولوب کالہ
تقرب ایسکجہ طانیلاشان بو اکمک کالہدن

اولورلر . یونلرک طعمی حقندہ سیاحلرک
رایلری متفق دکلدہر . رید نام سیاح
یونلرک رایجہمی ولذتی یک خوش اولدینی
خبر و بریور . قومرسون نام سیاح ایسہ
برلقہ سنی بیلہ آغزینہ قویہ مادینقی سو -
یلہ یور . احتمال کہ یوسیاہلرک طاندقلری
میوہ بر نوعدن دکلدلرلر . زیرا بالادہ
خبر و بریکمز ایکی نوعدن ماعد اکمک
آفاجلرینک دہا بر جوق انواعی واردہر .
یونلر ایچندہ بعض او قدر جسملری
وارد کہ کسوتوکلریخی ایوبوب سکسان
قدم طوانسہ و طقوز قدم عرضندہ
صندالر خیرا صندالمی یا ؟ عادنا
اوقارق کیلر وجودہ کسوتورلرلر . بو
آفاجلرک میوہمی تغذیہ صالح اولہ جق
درجہ لردہ خوش اولسہ ایدی بویلہ کمی
انشاسی ایچون فدا ایدلمکہ قیامز ایدی .
بنائ علیہ قومرسونک کوردیکی اکمک
آفاجی میوہلری اکلہ صالح اولمایان نوعدن
تصادف ایتش اولہ بیلور . نباتی سونلر
دخی بویلہ دکلای ؟ بعضلری اینک سو -
تندن فرق اولونہ مایہ جق قدر لطیف
اولدینی حالہ بعضلری دخی آغزہ آلمہا -
یہ جق قدر آجی اولیورلر .

بریلر نزدندہ یونوع میوہلرک اک
مقبولی ایکی یومروق برلشدیرلیدیکی زمان
حاصل اولان جسامتندہ برصومون اولوب ،
قابوخی برداختلی واوزری جوہرلیدر .
جوہری تشکیل ایدن چیزکلر ہب اشکال
متظمہ ہندسیہ تشکیل ایدرلر . اکثریسی
بر بری اوزرینہ قونولمش مسدسلردن
ویاحود غمسلردن عبارتدر . یونلر بر
بری اوزرینہ قونولمش اولقی حیثیتیلہ
آرہ لرنہ بر جوق دہ مثلثات دخی شکل
ایدر . میوہ کالہ کلدیکی زمان ساریمتراق
بر رنگ پیدا ایدوب میوہنک اتی زہ لاتین
مادہ سنہ بکزر اما شکرلیدر . اوناہینی
اطہ سندہ دیگر بر نوع اکمک آفاجلری
یک جوق اولوب آنلرک میوہلری
چکر دکسزدر .

سنہنک سکز آبی طرفندہ بو آفاجلردن
میوہ طوبلانہ بیلور . بزم بو طرفلر اہا -
لیسنک اساس تغذیسی اکمک فصل تشکیل
ایدرایسہ اورالراہالیسنک اساس تغذیسی
دخی بو میوہلر تشکیل ایدر . ہرکون
یدکلری بو اککلردہ ترلای سورمکہ ،
اکمک ، بیچمکہ ، دوکمکہ ، اوکومتکہ ،
یوغورماغہ ، پیشیرمکہ محتاج اولمقسزین
تغیینات یومیہ لری بو آفاجلردن تدارک
ایلرلر . هنوز خانجہ اولدینی زمان بیلہ
طعملری بریلر ایچون کافی اولوب کالہ
تقرب ایسکجہ طانیلاشان بو اکمک کالہدن

صكره دخى جورومز . بزم پورتاقلارك
آفاجلى اوزرنده طسايندقلندن زياده
بونلر كندى آفاجلى اوزرنده طساينلر .
او زمان دخى يرلسلر بونلرى ديلم ديلم
كسوب آتش اوزرنده قيزارته رق يرلر .
آفاجلرك ميسوه سز بولونقلرى زمانه
مخصوص برذخيرم اولق ايچون دخى بو
صومونلرى صيچاق فرونلر آتوب
قابوقلرى قارارنجيه قدر قوروتورلر .
يعنى بزم اوزون سياحتلر وياخود محاربه لر
ايچون يايديغمز يكمهادر حاله قويلرلر .
او حاله بيله بونلر اكل اولونه جقلرى
زمان قابوقلرى اوزرنده كي ياقلر قازند .
قدن سوكره ديلم ديلم كسلورلر كه درونلرى
بزم تازه اكلكارلر ايچي كي يموشاق
چيقار . بيله پيشدكدن سوكره طعملرى
جاودار اكلنه بكنزه بوب خفيف برده
تيككى رايحه سنى حاوى اولورلر . بورزق
مهيبي دها اوزون مدت صاقلامق لازم
كلور ايسه جزاير اوقيانوسيه اهاليلى
بونلردن برخير ياپارلر كه تخمر ايتديكى
حالده اكلشمكسزىن مدت مديده محافظه
ايديلور . بوخيردن بيه حكلى زمان برر
مقداريني فرونه صالوب عادتا اكل
پيشيرر كي پيشيرلر .

انكلتره دولتي اكل آفاجلى حقنده
سياحلرك وبردكلى شومعلومادن تيقظ
ايدرك خط استوا آلتندكائن مستعمرانته
بو آفاجلردن نقل وخرس ايتك وخصوص
لريله اسرا وعماله بيله ملك آرزوسه
دوشمش ايدى ده قبودان بليغ قومانداسيله
اوناھيتي آطه سته برھيئت سفريه كوندرمش
ايدى . اول باول خبر و برلم كه بوقا بودان
بليغ بالاخره انكلتره بحريه سنده اميراللق
مرتبه سته قدر ترفع ايتمشدر . ۱۷۸۷
سنه سنده ايكي يوز اللى طونيلاتوق بر
سفينه ايله يعنى اوزمانك بيوجك سفينه لرندن
بريسيله يوله چيقمش وعزمتمندن اون آي
صوكره اوناھيتي آطه سته واصل اولمش
ايدى . جزيره اهاليلى قا بودان بليغ
حرمة ناقى ايتديلر . وعد اولونان اجرلر
مقابلنده اكل آفاجلرينك اكل تازه فدا
نلرينى صاقسيلر وخذقلر درونلرنده
مفروس اولدقلرى حالده كوتورمكه باشلا
ديلر . بونلرى صولامغه مقتضى وكافي
صو دخى تدارك اولونمش ايدى . بش
آي صوكره عودت ايچون كى يوله چيقدى .
اما او زمانه قدر طالعلرى ياورلك ايدن
ھيئت سفريه اثنائى عودنده بر بيوك قضايه
اوغرادى . واقعا نادرا وقوعه كلور
ايسده هر وقوعنده بيوك خجايه سبب
اولان مسافه اطاعتسزلىك بو سفرد

دخى كورولدى . اوناھيتي اطمه سندن
عزيمك يكرى ايكنجى كوني طافه نك
برقسمى قا بودان عليهنده انفاق ايدرك
كيجه وقتى او يورايكن آدجكسزى باغلاديلر .
كنديسنه صادق قالان اون سكر كشتى
ايله برابر برصنداله اينديروب يانلرينه
برمقدار ارزاق و بعض آلات بحريه و برهرك
بحر محيطك ايجه صالى و برديلر . كند
يلرى بويا بلكن غائب اولديلر كيتديلر .
قا بودان ايله رفاقتسك بو تھلكلى حالده
كوستردكلى جسارت عادتا بشريتك
فوقده در . ايچلرندن يالكر بردانه سى
مزاحمه تحمل ايدميهرك وفات ايدوب
ديكرلى تيمور اطمه سنده كائن سو بولمانه
وارديلر . اوصندال داخندك بياك ايكي يوز
فرسخ يول قطع ايدرك كه نوارنج بحريه ده
بونك برمنلى دها كورولما مشدر . اوزمان
جزيره مذكوره هولانداليلرك تحت
استعمارنده اولوب والى بوجسور كيچيلرى
حرمتم فوق العاده ايله قبول ايتدى .
براز صوكره اون ايكمسى اوروپايه دونوب
ديكرلى ايسه قا بودانلردن آيرلماديلر .
انكلتره طرفندن يكي بركى تعيين اولونه رق
وبراز صوكره بركى دها علاوه ايديلهرك
اوناھيتي به تكرر كيتديلر . ايكي سنه مدت
امتداد ايدن بوسفردن عودنده بياك
ايكي يوز دانه اكل آفاجى فداني كتور
ديلر . بونلر ديكلدكلى برده فيض
آلديلر . ميسوه دخى و برديلر . فقط
زنجيلر بواكلكردن خوشلانماديلر .

ناھيتي اطمه سى اهاليلى نژدنده اكل
آفاجلرينك خلقي حقنده بر اعتقاد
واردرك شومقاله يه خاتمه مقامنده اوله رق
آنك دخى ايرادى مناسب كوردك .
كوبا مبادى خلقتده بوجزيره ده برخط
اولمش . براختيار آدم جوجقربله برابر
آج قالمش . بركون بونلرى يانته آلهرق
برطائه چيقمش . اورايه كنديسنى ديرى
ديرى كومه لرني و ايرته سى صباح كلوب
قبريني زيارت ايتمه لرني امر ايله مش .
جوجقربلر بو امراء اطاعت ايتمشلر . برده
ايرته سى صباح بدرلرينك قبريني زيارته
كلدكلى زمان نه كورسونلر ؟ قبردن
عظيم براكل آفاجى طھور ايتمش .
همده انسان شكلنده بر آفاج آياقلاينك
پارمقلى كوك اوله رق بره كيرمشلر .
برميوه بر آفاج كه شوقخط زماننده جو
جقربلر او ميوملردن قارن طويورمشلر .
شفقت بدرانه يى دوشونديرر بر كوزل
حكايه دكلى ؟
بو آفاجك بولوندينى برلرده اكر

برده سوت افاجى وار ايسه آتشد
قيزارمش اكلكلرله او سوندن بر اعلى
سوت يوباراسى ياييله ييلور كه جفتجايكه
جوبانلغه حاجت قالمسزىن تدارك ايديلن
شو بو ياز ايله قرنلرينى طويورن اوقيا .
نوسيلر حقيقه بختيار صاييلورلر .

احمد مدحت

سياحات

غرايى

پارس سر كيسنده بولنان دائره لر
ايكى صورتله سيفورطه ايدلمشلردركه
بو صورتلردن بريى يانفين وديكرى
سرفت سيفورطه سيدر .

شازم ليزه ميداننده واقع اولوب
غران وپوتى پاله ناميله ياد اولسان ايكي
بيوك دائره يالكر سرفت ايچون سكران
مليون فراقى ، پارس ضبطيه نظارتى شعبه سى
كذا سرفت ايچون درت ييحق و ملبوسات
دائره سى ده يكرى مليون فراقى مقابلنده
سيفورطه ايدلمشدر .

شو دائره لرك سرفت و يانفين سيفور
طه لرى مجموعى ايكي يوز اون مليون فرا
نغه بالغ اوليور .

يالكر بوليس نظارتك كنديسنه
عاند اولان دائره يى سرفت ايچون سيفور
طه يه قويمى اولدجقه غرايت تشكيل
ايلمشدر .

پارس اهاليلى برسنه نه ييوب
نه ايچور ؟

بر سنه ظرفنده پارسده استهلاك
اولنان ما كولات ومشروباته دائر اخيرا
برايتناستيق نشر اولمشدر . بوايتنا
تستيق مائنه كوره پارسده برسنه
ظرفنده ۵۴۴,۸۳۸,۴۴۰ عدد يمورطه
۹,۴۱۲,۷۹۸ كيلو غرام ايستريديه
۵۹۳,۱۶۵ كيلو بار كيراني ۲۴۳۷۲۳۶۵
كيلو طساووق انى ۱۵۲۲۴۱۵۲ كيلو
ميوه وسبزه ۵۲۰۰۹۱۳ هكتوليترو
شراب صرف واستهلاك اولمشدر .

پارسده الكتريق استعمالك تعمى
پارسده قوه الكتريقيه نك استعمالى
كوندن كونه تعمم وتوسع ايديور .
موجود الكتريق قومبايه لرنيك سرما
به لرى يوزاون مليون فرانك بالغ اولمشدر .
موجود الكتريق تلارى ۵۰۰ كيلومترو
طولنده اولوب ۲۲۰۰۰ آبونه نك خانه
ومغازملرنده ۱,۳۰۰,۰۰۰ الكتريق

لانبيهى و ۱۶۰,۰۰۰ موتور ماكنسى
بولتيور .

برينده آبونه لرك ۵۷۰۰۰ الكتريق
لانبيهى بولندينى حالده موتور ماكنسلى
۳۳۵۰۰۰ راده سنده در .

قوه الكتريقيه نك استعمالى صوك
سنه ظرفنده يوزده ۳۵۰ راده سنده
ترقى ايتمش اولدينى كي الكتريق استعمالى
يوزندن تراموايلر ، شمشندوفرلر يوزده
آلئى يوز راده سنده تأمين مسافع
ايلمشدر .

امور نقليه ده بخار وخبوان استعمالى
سنه دن سنه تناقص ايدوب آنلرك برينه
الكتريق قائم اوليور .

مستوفى

فونوغرافك خدمت مستقبلى
شمعدى به قدر كتيبخانه لر يالكر
آناحرر رينى محافظه وظيفه سنى درعهده
ايتمش بوليسورلردى . بوكره ويانه ده كي
علوم اقامدى سى سويلين سوزلرك مح
فظه سته مخصوص اوله رق كتيبخانه عمو
ميسنه بر شعبه علاوه سته قرار ويرمشدر .
السنه نك صور تلفظى عصر آ بعد
عصر تبدل ايتكده اولدينى ومثلا اسى
يونان ولائين لسانلرينك شمديكنندن
بشقه صورتده تلفظ ايدلديكى محقق
بولندينى حالده شمدي به قدر بعد مرور
زمان بو فرقى آكلامغه مدار اوله جق
الده بر واسطه يوق ايدى . فونوغرافك
قابل استفادة بر حاله كلس اولمى ويانه
علوم اقامدى سنى بتون السنه نك صورت
تلفظ حاضر رينى محافظه ايدوب اخلافك
سمع اطلاعه ايصال ايدمك بر تدبير
انخاذه قرار ويردى .

بولك ايچون مذكور اقامدى كمنتخب
اعضاسندن مركب بر قوميسيون تشكيل
ايتمشدر . بو قوميسيون اوروپا اقامدى
لرينك عموميله مخبره اجراسندن صكره
اوج شعبه دن عبارت اولق اوزره فوتو
غراف محافظه سته مخصوص بر كتيبخانه
وجوده كيرلسنه نظارت ايدمكدر .

بو كتيبخانه جديدك برنجى شعبه سنده
اون طقوزنجى عصر ميلادى نك نهايتده
اوروپا قطعه سنده تكلم ايديلن بالجله
السنه نك فونوغرافلرى حفظ اوله
جقدر كه بالاخره دنيا اوزرنده تكلم
اولنان بالجله السنه نك ترتيب اوله جق
فونوغرافلرى ده ايكنجى شعبه يى تشكيل
ايدمكدر .